

Tájékoztató a szakmai konzulens számára

A szakokról röviden

A BME szakfordító és tolmács / szakfordító szakirányú továbbképzési szakjain magyar és egy idegen nyelv kombinációjában képezzük a hallgatókat négy féléven keresztül. Tanulmányaik során különböző típusú szakszövegeken keresztül sajátítják el a fordítási technikákat, illetve megismerkednek a legelterjedtebb fordítástámogató eszközökkel (jelenleg a Trados és a memoQ programok használatát oktatjuk).

A képzés végére a hallgatók ismerik a fordítási tevékenység elméleti kérdéseit, nyelvi és kulturális ismeretekkel rendelkeznek a forrás- és a célnyelven, tisztában vannak a fordítói szakma működésével. Alkalmassak magas szintű írásbeli nyelvi közvetítésre (fordítás, szakfordítás), terminológiai gyűjtemények készítésére (glosszárriumok), a fordítástámogató eszközök használatára. Ismerik és tudják alkalmazni a fordítási folyamathoz szükséges tevékenységeket (megbízás-elemzés, szövegelemzés, stratégiatervezés, szövegalkotás, tematikus előkészítés, felkészülés, időgazdálkodás).

A diploma fordítások

A diploma fordítások a hallgató **felvételének alapjául szolgáló diploma szakterületéről származó**, anyanyelvi szerző által megfogalmazott, öt évnél nem régebbi, a célnyelven még nem publikált/lefordított szakszövegekből készülnek a fordításhoz felhasznált irodalommal és terminusjegyzékkel ellátva. A forrásszövegek:

- 1) 10.000-15.000 betűhely terjedelmű, szemantikai egységet képező idegen nyelvű szakszöveg;
- 2) 6000-8000 betűhely terjedelmű magyar nyelvű szakszöveg.
- 3) Az idegen nyelvről magyarra készített diploma fordításnak része egy 20 egységes terminológiai glosszárrium.

A hallgató az általa választandó szövegek szakterületének megfelelően keres magának szakmai konzulens, azaz a témában jártas felsőfokú végzettségű szakembert, aki elvállalja, hogy a diploma fordítások elkészítésében támogatja őt és annak értékelésében részt vesz. A fordítandó szövegeket a hallgató a szakmai konzulens véleményének figyelembe vételével választja ki. A választást a képzőintézménynek is jóvá kell hagynia. **A megkívánt végeredmény nyomdakész fordítás.** A szakmai konzulens től mindkét fordításról **rövid értékelést kérünk megadott szempontok szerint**, valamint javaslatot a minősítésre.

A szakmai konzulens feladata

A gyakorló fordító munkája során találkozhat olyan szakterületről származó szövegekkel, melyekben kevésbé jártas. Ilyenkor a fordítás megoldásához különböző stratégiákat kell alkalmaznia: párhuzamos szövegek keresése az adott nyelven, konzultáció az adott terület szakemberével stb. A diploma fordítás elkészítése során ezeket a stratégiákat kell alkalmaznia

a hallgatónak is. Mivel a fordítás forrásszövegét az alapidiplomájának megfelelő szakterületről kell választania, a **szakmai konzulens abban segíti, hogy a választott szakszöveg nyelvezetét, terminológiáját magyar nyelven, illetve idegen nyelven megfelelően alkalmazza.** A konzulens ehhez párhuzamos szövegeket és/vagy egyéb referenciaforrásokat ajánlhat. **A fordítást a hallgatónak önállóan kell elkészítenie!** Ennek során azt kell bizonyítania, hogy tudja, mikor kell kérdeznie, és képes a megfelelő kérdéseket feltenni, hiszen erre lesz szüksége a későbbiekben is. **A szakmai konzulensnek tehát a hallgató kérdéseire kell válaszolnia, nem feladata a teljes diploma fordítást végigolvasni és kijavítani, mielőtt a hallgató beadná.**

A hallgató számára rendelkezésre áll egy **nyelvi konzulens** is (általában a fordítástanár), az ő feladata egy maximum egyoldalas mintafordítás alapján a fordítástechnikai, illetve a nyelvi megfogalmazásból adódó jellemző problémákra felhívni a hallgató figyelmét. A konzultációk számát, módját (személyes, e-mail, telefon) nem határozzuk meg, de legalább két konzultációt javasolunk a hallgatóknak. A kész diploma fordításokat a hallgató juttatja el a szakmai konzulensnek értékelésre. A szakmai konzulens rövid szöveges értékeléséhez adott szempontokat a hivatalos felkéréshez mellékletben csatoljuk. **A szakmai konzulensi vélemény elkészítéséhez a diploma fordítás egyetemre történő benyújtásától számított két hét áll a konzulens rendelkezésre.**